

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicationem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Fasciculus Exercitiorum Et
Considerationum, De Præcipuis Veritatibus Christianæ Fidei Et Sapientiæ -
Ad efformationem Christianæ vitæ, consecutionem salutis æternæ
collectus: & usui accommodatus

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066332

Exercit. 5. Quid Deus debet Creaturæ?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45396

me Nihil, Nihil, & Nihil, & Universam vanitatem, & Vanitatem vanitatum, universamque nihilitudinem profitear; atque per omnem superessentialis essentiae tuae infinitam immensamque vastitatem pronuntiem, & proclamem. Esse meum nihil est. Essentia mea nihil. Origo mea nihil. Patria & patrimonium meum nihil, divitiae meae nihil, posse meum nihil. denique omnia mea, nihil, & peccatum, & perditio aeterna, quam parturit ex suis visceribus nihil: cum omni cogitabili, atque possibili, miseriarum, malorumque multitudine: cujus mare, & abyssus est, nihil.

EXERCITIUM V.

Quid Deus debet Creaturae?

1. **S**tatue te in conspectu Domini Dei tui, in Essentiâ unius, in Personis Trini. Hic est verus Deus: & post illum non est DEUS: sicut & ante illum non est Deus.

2. Debeatné? & quidnam debeat Creaturae, five omni, five alicui, iste Deus? expendere, & pervidere diligenter debet omnis Creatura.

3. Et hoc quidem, in considerationem venire potest, imò & debet multipliciter. Vel enim cogitatur Deus creaturae debitor, ut illâ est ex ipsâ se: velut est ex Deo ipso. Deinde etiam, vel cogitatur Deus debitor Creaturae absolutâ debendiratione; vel, ex alicujus conditionis Deo aliunde impositâ; suppositione.

4. Ut Creatura est, spectaturque ut est ex ipsâ se; sic spectatae Creaturae, Deus nullâ penitus ratione quidquam, sed solum nihil debet: & quidquid nihil, suâ ex naturâ conditioneque exigit.

5. Quia

5. Quia enim nihil; est nihil; & nihilo, nihil est vilius, atque contemptibilius; ideo omni Creaturae; ob suum, ex quo est, & quod est, & quod in se habet nihil; debetur à Deo contemptus abjectio, & neglectus, ac derelictio in suo nativo nihilo, innatâque vilitate.

6. Quia nihil (quod creatura ex se ipsâ est) exigit esse de ipso se miserrimum, defectuosissimum, omni ærumnâ & infirmitate, atque fragilitate scaturientissimum: ideo Creaturae, ob istud suum nihil, à Deo debetur pariter abjectio, nullaque cura seu reputatio.

7. Quia nihil, (quod Creatura, ex ipsâ se est) exigit esse Malum, perversumque, omnis malitiæ, nequitia, scelerositatisque plenissimum, ac feracissimum: ob quod est omnis creatura peccans, & peccatrix, tam in genere Physicæ Entitatis, ut Creatura irrationalis; quam in genere moralis rectitudinis, entitatisque ut creatura Rationalis; ideo Creaturae debetur à Deo, ob suum istud nihil, abyssaliter malum, omnisque malignitatis abyssum; odium, & ira, & furor, & supplicium, & perditio, & oblivio, ac derelictio, atque planè sepultura in perditione, & punitione æternâ.

8. Quia nihil, (quod Creatura ex se ipsâ sibi est;) exigit carentiam omnis boni, tam in genere Entis, quam Moris; imò exigit repugnantiam, & exclusionem, & impossibilitatem, quantum quidem ex se, cum omni bono; & cum perventione ad illud, perduratiōneque in ipso: exigit potius perpetuam tendentiam, & præcipitationem ad amittendum omne bonum: & ad recidendum in omne nihil, malum: estque hæc præcipita-

precipitatio vehementior, omni qui potest cogitari impetu, omnium montium, rupiumvé deorsum ex alto ruentium, omnium fulminum ex nubibus erumpentium, omnis velocitatis in cursu suo Solis aut temporis, adeo ut istam Creaturæ in nihilum, & malum præcipitationem, ejusque violentiam, sola & una Dei omnipotentia, atque omnipotentissima in Conservatione virtus, superare possit, atque superet: propterea creaturæ ob hoc suum nihil; à Deo debetur perennis desertio, & in nihilitudinis abyssalitatibus derelictio; Nisi Deum, ad suæ Entitatis Bonitatisque communicationem, ipsi Creaturæ profundendam, sponte suâ inducat, ipsius incontinentissima Bonitas.

9. Hæc sunt quæ Deus debet Creaturæ, secundum quod ipsa ex se sibi est, spectatæ. Jam verò quid debeat Creaturæ eidem, consideratæ ut ex Deo, & à Deo est, seseque ex ejus munere gratuito habet, advertendum est.

10. Et primò quidem, erga Creaturam ut illa à Deo est; absolutum debitum nullum in Deo est: nullum esse potest, sed sicut ad creandam, ex nihiloque in Esse producendam creaturam, nullo debito absoluteve obligatur Deus: ita etiam Creaturæ jam conditæ, & ex nihiloeductæ nihil eidem debet absolute: quia illam, conditam licet, potest, tam primo, quàm omni sequenti Creationem instanti, annihilare, ita, ut ultra Creationis suæ instans non duret. Sicut enim Creatura, ut à Deo esset, exigere non poterat, ita ut in Esse perduret exigere non potest. Sed quomodo potentix Creatoris Dei obtinuit nullo modo poterat, ne crearetur, & ex nihilo

hilo ad Esse prodiret: sic eidem potentia obnihilari nullatenus potest, ne ab Esse ad nihilum recidat quocumque momento voluerit eam recidere Deus.

11. Quodsi Deus Creaturæ, nec primæ Creationis, nec sequentis Creationem conservationi debitor est; consequenter, nullius alterius rei debitor absolute eidem est, esse potest. Solum ergo Deus Creaturæ suæ debitor, vel est, vel esse potest, ex suppositione alicujus, vel aliquarum conditionum: à suâ tamen tantum solius voluntate inductarum: idque nihilominus ita, ut has ipsas condiciones abolere, debitaque conditionibus inducta extinguere, semper quando cunque libuerit; absolute in ejus irrefragabili potestate voluntatis sit.

1. Itaque supposito; quòd DEUS creaturas velit in rerum Naturâ esse: debet illis dare Esse, & facere ut sint: impossibile est enim eas existere nisi Deus faciat: sicut & impossibile est easdem non existere, si Deus faciat, seu velit illas esse. Velle enim Dei, est ipsius posse: atque facere.

2. Supposito; quòd Deus Creaturas velit esse & perdurare in suâ existentia, debet illis conservationem, debet inquam illis, illum ipsum vivacem, efficacemque influxum suum continuum, continuatumque, quo illas primitus è Nihilo produxit: aliàs enim hoc subtracto ipsis, illico illas ad Nihilum suum revolverentur.

3. Supposito; quòd Deus velit Creaturas conservare in datâ illis semel à se existentia; debet illis perpetuam suæ Sapientia cognitionisque presentiam: debet quoque suæ potentia cooperationem. sicut enim primò esse Creaturæ non possunt.

sunt, nisi dante illud eis Omnipotentia: sic nec ullam virtutem efficiendi, ac operandi potentiam, ipsamque actualem operationem ullam habere possunt, sine auxilio, concursuque ejusdem omnipotentia: sed illa debet concurrere, cooperarique cum ipsis, ad omnem illarum actionem: tanquam prima Causa.

4. Supposito etiam, quod Deus velit Creaturas conservare in Esse, & in consequentibus ad Esse, debet illis Gubernationem, atque Dominium, seu possessionem: Non enim eas conservare potest, nisi earum Dominus & possessor, & gubernator absolutus sit: à quo Dominio & regimine absolvere illas, sui que juris facere, & seipsum jure in eas privare, etiam ipse ille non potest: usque adeo Essentialiter omnis Creatura Deo subest: ut impossibile sit eam esse, & non subesse: sed eo ipso quo est, subest. ubicunque est, ibi subest. quamdiu est, tamdiu subest. Ut quid ergo, insipiens & infelix Creatura, & ea quidem rationalis, renuit subesse Deo? cum ei tam bonum (imò melius) sit subesse, quam esse. & longè melius sit Non esse, quam non subesse? Debet ergo Deus Creaturae suae omni, dominium & possessionem: supposito quod illi det conservationem.

5. Supposito; quod Deus Creaturae sit proprius, essentialis, & absolutus Dominus, ac possessor, uti revera est, jure (ut attigi) Essentiali, sive Essentialiter inexistente Creaturae, jure Creationis à Deo ex non esse, & ex nihilo eius; Jure deinde Conservationis quidem omni momentanea, conservationis ejusmodi, quâ creatura, tam accipit totum suum esse, omni durationis suae & tempore, & temporis instanti, quam illud totum

tum accipit primo, suæ ex nihilo eductionis momento, conservationis denique ejusmodi, quam, & per quam, Creatura, perpetuò, & essentialiter à Deo, ejusque potestate: eo, imo magis essentiali) modo, quo dependet splendor à lumine, visio ab oculo vidente, volitio à voluntate, intellectio seu cogitatio ab intellectu, animatio à cogitante, tempus à motu. Hoc ergo supposito, Dei in Creaturam essentiali, Proprietatis Dominiique jure: debet Deus Creaturæ, hujus potestatis, dominatusque in eam circa eam exercitium.

6. Et quidem propter Possessionem ac proprietatem, debet Creaturæ Amorem, Beneficentiam, Auxilium, Protectionem, Moralem & omnem penitus congruam cujusque conditionis providentiam, subministrando cuique virtutibus & conservandi se, & operandi juxta potentias sibi inditas, & conjungendi se similibus, & tuendi à noxiis, & deveniendi ad suum finem, sibi à Naturâ & amore ipso Naturæ præscriptum, præstitumque: demum reducendi, ad finem hunc, ab eo aberret.

7. Jam verò propter Dominium, potestatemque Gubernativam: debet Deus Creaturæ gubernationem illius. Cujus munera, & opera sunt Præcipere, seu præcepta imponere Creaturæ, hoc, vel illud faciendum. Prohibere etiam, hoc vel illud Creatura faciat. Permittere etiam sive concedere Creaturæ, ut hoc, illudvè, facere possit vel licite, vel saltem impune. Punire quoque Creaturam, si contra præceptum, prohibitionemvè aliquid exerret, committatvè: o

omnis enim præcepti legitimi transgressio habet
 culpam: omnis autem culpa habet pedisequam
 suam pœnam. quâ subditus Domini, vel absterre-
 tur, ne culpæ malum admittat: vel si illud admisit,
 læsus ordo rectitudinis ac justitiæ, sive debitæ sub-
 jectionis ad Domini legem Voluntatemque re-
 stauratur. Præmiare demum, seu præmio affi-
 cere benè operantem, sive benè subditam, seque
 ad Dei Domini Voluntatem modo debito geren-
 tem: dando Creaturæ; pro Virtutis, honesti ac
 Rectitudinis, sive Justitiæ ac suæ Voluntatis pla-
 cito, amato, exercito, servatoque bono; bonum
 jucundum: quò Creatura; tum inducatur ad
 honeste, justèque, juxta Dei Voluntatem ope-
 randum: tum, si jam operata sit, debitè, justè,
 jucundeque præmiatur: Cujus præmiationis,
 sicut & punitiois, definitio, atque taxatio, pe-
 nes Voluntatem Dei est.

3. Atque ab hac Dei, respectu Creaturæ tam
 Proprietatis, quàm Domini gubernationisque
 ac jurisdictionis potestate, nulla penitus eximi-
 tur Creatura rationalis, sensibilis, inanimata,
 cujuscunque conditionis, autoritatis, potestatis-
 vè sit: similiter ubicunque locorum, in cœlo,
 terrâ, mari, inferis sit. Item quocunque tem-
 pore, atate, seculo existat. Ideo enim DEUS
Rex seculorum; Rex Regum; Dominus dominantium; Apoc. 1. 16.
Solus Dominus; solus potens; Dominus uni-
versorum dicitur: Solus esse is, qui postquam oc-
ciderit corpus, habet potestatem etiam Animam mit-
tere in Gehennam. Solus ipse facit Angelos suos Spi-
ritus, & Ministros suos ignem urentem. Ps. 103. 4.

9. Adhuc autem, supposito, quòd Deus
 Creaturam ordinaverit, sicut defacto revera or-

ordinavit Angelos & Homines ad se, tanquam ad finem, bonumque summum, ac ultimum; non solum Naturalem, sed etiam Supernaturalem debet Creaturæ sic ordinatæ, providere de mediis ad finem ejusmodi necessariis, juxta sapientissimam, potentissimam, piissimamque suam voluntatem. Atque sanè est debitum, inter alia, omnis gratiæ supernaturalis auxiliantis, si actualis: gratiæ quoque Filiationis Dei, sanctificantis: tum etiam Virtutum, ac Bonorum Dei supernaturalium, gratiosam Deo Creaturam facientium: atque etiam collatio luminis gloriæ ad fruendum, intuendumque Deum necessarium: in quâ re possessio finis ultimi summi que boni consistit.

10. Denique: si Deus Creaturam, à suâ Sanctissima lege, per liberum suum arbitrium, à recto in pravum conversam, deciscentemque (ut est omnis Creatura rationalis convertibilis & peccabilis, inconstans de semetipsa, etiam semotâ extrinsecâ tentatione ad malum;) si, inquam, Creaturam collapsam, velit, statuatque reparare, & ad finem ultimum ex quo excidit rursus revocare; debet Creaturæ beneficium Salvationis, quo & eruat à malis, in quæ prolapta est, & à quibus, nullis, neque suis, neque alienis creatis, præterquam solius Dei misericordis, viribus erui potest; & restituatur ad bonum quibus excidit: & ad quæ item, non nisi, solius Dei ope, ac miseratione restitui valet.

11. Sic Homo, libero suo arbitrio abusus, & à Deo, ejusque lege, ac obedientiâ aversus, triplex malum incurrit, 1. Malum culpæ, quod est peccatum, seu prævaricatio legis, & læsio digni-

dignitatis Divinæ. 2. Malum servitutis atque captivitatis diabolicæ, cui quia plus consensit quam Deo, ideo, in servum traditus est à Deo: ut à quo quis superatus sit, ejus etiam servus sit. utque is qui, legitimo Domino Deo servire contempsit; illegitimo & violento Tyranno subsit. 3. Malum denique Mortis tam corporalis, quam spiritalis, quam æternæ ad pœnas inferni damnationis.

12. Idem Homo, eodem libertatis suæ contra Dei voluntatem & Honorem abusu, amisit bonum. 1. Justitiæ ac Innocentiæ atque Sanctitatis. 2. Gratiæ sanctificantis, ac Filiationis Dei. 3. Adeptiois, possessionisque finis ultimi summique Boni, nimirum Dei & beatitudinis æternæ.

13. Ab his malis erui hominem, atque ad hæc bona restitui, si Deus voluit; beneficium ei salvationis impendere debuit, & quia de facto restituere perditum hominem illi complacuit: de facto etiam Homini beneficium salvationis impendit. Et impendit ex merâ suâ, gratuitâque, miseratione, atque charitate: Impendit autem tale, quale nec in cogitationem, nec in spem, nec in desiderium, nec in meritum ullius, sive Hominis, sive Creaturæ cujuscunq; cadere potuit. Sed solus Deus sic dilexit Mundum, ut Filium suum Unigenitum daret, ut Mundus salvaretur per ipsum. Quod beneficium, Redemptionem vocamus: de quo nobis grandis sermo, & ininterpretabilis: sed non hujus loci: & cujus hic istam mentionem fecisse satis sit, sed considerationem, sed æstimationem, sed gratitudinem, sed usum,

fructumque ejus apud omnes nos, immensum
interminatum, incessabilemque esse opus est.

Et haec tenus, quid Deus creaturae debet
consideratum esto.

P R A X I S.

Domine, Dominus, & Deus noster, quid dicis
omnibus fratribus meis Creatis: quid dicis
& ipsi Tibi de Te? audebitne Cor meum, & os meum
eructare hoc verbum de Te, & ad Te: quia Tu debetis
es Creaturis tuis? Et quis quæso habet quidquam
non tuum? Quis obsecro prior dedit tibi, ut Tu res
tuas ei? Et quis est omnis rei Pater? aut de cuo
utero egressa est universa Creatura? Nonne populus
lum, & magnum, unus, idemque tu fecisti? Nonne
omnes nos populus tuus, & opera manuum tuarum
& oves pascuæ tuæ, manusque tuæ? Nonne omnes
quicumque sumus, & quidquid sumus, tibi debemus
& te Creditorem habemus? Et quomodo jam nos
debitorem habemus, qui omnes non tantum debitor
tui, verum etiam debitum tuum sumus? Quid enim
tam meum, quam mihi Ego? & quid tam meum
meum, quam ego, si alterius sum, quidquid sum?
tamen, o Domine, ita est, & fieri taliter necesse est:
Tu sis Debitor noster, & à te debeantur nobis omnia
sicut & a te dantur nobis omnia. Nihil quidem dona
re nobis debes: qui quidquid donas, voluntate dona
non debito: quia tamen dedisti; donando, te debitor
rem fecisti: atque ut debitor fieres, donatorem te esse
voluisti. Si volueras non esse debitor, donator nec esse
nec velle esse debueras. Quis Pater non debet filiis
quis Pastor non debet oviculis? quæ Mater non debet
bet infantulis? quis medicus non debet infirmis
quis dives non debet mendiculis? quis tutor non debet

bet pupillis? Et tu Domine quid horum nobis non es: qui nos creas, qui conservas, qui gubernas, qui nos possides, qui nos redimis, qui salvas, qui ultimus finis, & summum bonum, & Vita aeterna nobis es? Desine hoc esse, & desinis debitor esse: sed simul etiam dimittis nos in nostrum non esse. Habemus ergo Te Domine debitorem: & amamus, & gaudemus, & gratias agimus, & à te debita nostra exigimus, atque recipimus; recipiendo autem, tibi debitores nos constituimus, & confitemur. Hoc est enim arcanum grande pietatis circa nos tuæ, quod exhibendo nobis debita, Creditor fias: & nos, recipiendo à te debita, reddamur tui debitores.

EXERCITIUM VI.

Quid Creatura debeat Deo?

1. **S**tatue te coram DEO in Essentiâ Uno, in Personis Trino, qui solus habet immortalitatem, solus est Potens, solus Magnus, solus vivens in sæcula sæculorum.

2. Recognosce, te opus manuum Dei esse, facturam, & Creaturam ejus: & simul recognosce debitum, obligationemque tuam: (est autem eadem omnis creaturæ reliquæ conditio:) quâ obnoxius es essentialiter, & irrefragabiliter Deo.

Si enim factura factori, opus artificii, figmentum figulo, & omnis effectus causæ, in quantum talis est, debitor ejus est; cum tamen creati artifices, creatæque causæ, neque dent, neque dare possint, totum esse suis effectibus, aut operibus: sed ipsi effectus aliquam partem sui offerunt artifici ad se faciendum: quomodo ligna